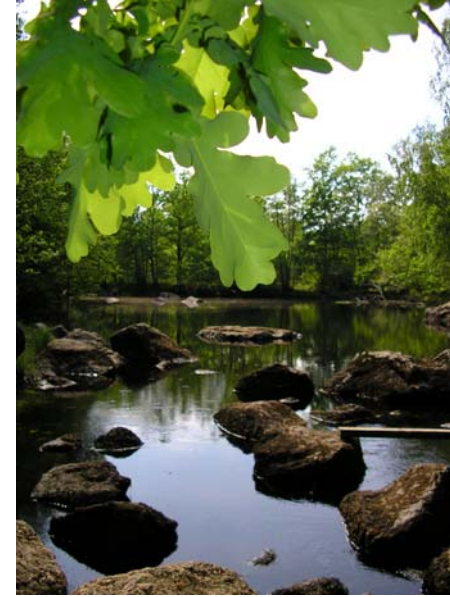


# ORTSANALYS FÖR LJUNGBYHOLM TÄTORT



*Kalmar har som ambition att hela kommunen ska leva. Merparten av Kalmars stadsbyggnadsprojekt är emellertid koncentrerade till Kalmar stad. För att hela kommunen ska kunna växa och bidra till att utveckla kommunen, krävs det att även de mindre tätorterna i stadens omland uppmärksammas i planeringsarbetet.*

Som viktig utgångspunkt i all fysisk planering, krävs det att det finns kunskap om platsens förutsättningar innan ett förändringsarbete kan inledas. I översiktsplanen från 1999 saknas ett aktuellt planeringsunderlag för kommunens mindre tätorter. Mark- och planeringsenheten på Kalmar kommun har därför under 2007 och 2008 provat en ny arbetsmetod för att kartlägga de mindre orterna. Metoden kallas "ortsanalys" och innebär en kartläggning av en ort förutsättningar och utvecklingsmöjligheter. Analysen handlar om att förklara orten utifrån *platsen, livsmiljön och roll i ett regionalt sammanhang*. Det framtagna materialet bör ses som ett underlag till kommunens översiktliga planeringsarbete likväl som en plattform för fortsatta diskussioner.

De orter som omfattats av analysarbetet är nio större tätorter i Kalmar kommun, här listade i bokstavsordning:

- |                                      |  |
|--------------------------------------|--|
| <input type="checkbox"/> Halltorp    | <input type="checkbox"/> Smedby            |
| <input type="checkbox"/> Ljungbyholm | <input type="checkbox"/> Trekanten         |
| <input type="checkbox"/> Läckeby     | <input type="checkbox"/> Tvärskog          |
| <input type="checkbox"/> Påryd       | <input type="checkbox"/> Vassmolösa/ Hagby |
| <input type="checkbox"/> Rockneby    |  |

Rinkabyholm, Smedby och Lindsdal omfattas inte av ortsanalysarbetet, utan behandlas istället tillsammans med Kalmar centralort i den nya översiktsplanen. Ortsanalyserna startar med en utvecklingsdialog på respektive ort. Utvecklingsdialogerna är ett möte mellan kommunens politiker, tjänstemän och ortens medborgare. Det som tas upp på dialogen är ingångsvärden för ortsanalysen. Ortsanalysen är uppbyggd av en inventering, en analys av ortens starka och svaga sidor, möjligheter och hot samt avslutas av en rekommendationsdel.

// Eleonor Sunesson, planeringsarkitekt  
Mark- och planeringsenheten, Kalmar kommun



## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

GEOGRAFI	Läge.....	4	FUNKTIONER	Handel och service.....	18
	Befolkning.....	4		Offentlig verksamhet.....	18
	Karaktär.....	5		Industri och produktion.....	18
HISTORIA	Tidigaste bosättningarna.....	6		Kultur.....	18
	Medeltida planläggning.....	6		Idrott och fritid.....	19
	Järnvägen och det växande servicesamhället.....	6		Slutsatser.....	19
	Kommunal planläggning.....	7	REGIONEN	Pendling.....	20
	Slutsatser.....	7		Handel.....	20
PLANERING	Aktuella planeringsförutsättningar.....	8		Marknadsföring.....	21
	Bestämmelse- och riskområden.....	8		Slutsatser.....	21
	Allmänna intresseområden.....	9	DIALOG.....		22
	Slutsatser.....	9	ANALYS.....		24
STRUKTURER	Stråk.....	10	REKOMMENDATIONER & FÖSLAG.....		26
	Knutpunkter.....	10		Rekommendationer.....	26
	Landmärken.....	10		Bevara bykaraktären.....	26
	Utblickar.....	10		Utveckla centrumområdet.....	26
	Barriärer.....	10		Tillgänglighet längs med Ljungbyån.....	26
	Områden.....	11		Ny bebyggelse.....	27
	Slutsatser.....	11		Skapa säkra övergångar.....	27
TRAFIK	Biltrafik och vägstruktur.....	12	REFERENSER.....		28
	Kollektivtrafik.....	12			
	Gång- och cykeltrafik.....	13			
	Slutsatser.....	13			
BEBYGGELSE	Bebyggelsestruktur.....	14			
	Slutsatser.....	14			
LANDSKAP	Landskapets karaktär.....	16			
	Topografi.....	16			
	Tillgänglighet.....	16			
	Slutsatser.....	17			

## GEOGRAFI

### Läge

Kalmar kommun har en befolkning på ca 61 500 invånare, men långt ifrån alla är bosatta i de centrala delarna av Kalmar stad. Inom kommunen finns 12 mindre samhällen, där Ljungbyholm utgör en av de större orterna i den södra kommundelen. Ljungbyholm är beläget ca 1,5 mil sydväst om Kalmars centralort. Orten är lokaliserad norr om Ljungbyån och avgränsas i sydost av europavägen (E22). Angränsande orter är Tvärskog och Vassmolösa i söder och Rinkabyholm i norr. Ljungbyholm ingår sedan år 1999 i Södermöre Kommundelsnämnd.

### Befolkning

Enligt 2006 års välfärdsbokslut är 2040 personer bosatta i Ljungbyholm med omnejd. Dessa invånare är fördelade på 700 hushåll. Befolkningsprognosen pekar på en positiv trend med svag tillväxt under år 2008. Fördelningen mellan könen är förhållandevis jämn. I jämförelse med kommungenomsnittet är personer i åldrarna 20-30 år underrepresenterade i Ljungbyholm (se fig.1.1). Den största delen av ortens invånarantal utgörs av personer i åldern 35-50 år. Samtidigt råder det ett högre barnafödande i jämförelse med resterande delar av Kalmar kommun.

Enligt välfärdsbokslutet 2005 har 456 personer sin arbetsplats i Ljungbyholmsområdet (se fig. 1.2). 154 av dessa är också bosatta i Ljungbyholmsområdet (33,8%). Huvuddelen av ortens arbetstillfällen (se fig. 1.3) är fördelade på privata och offentliga tjänster (65%), handel och kommunikationer (16%), jordbruk (10%) samt tillverkning och bygg (9%). Merparten av ortsborna pendlar till arbete på annan ort (sammanlagt 801 personer). Mot den bakgrunden är förklarligt att bilnehavet på orten (44,7%) är något högre än i resterande delar av kommunen (39,1%).

Den rådande arbetslösheten är lägre i Ljungbyholm än i det övriga Kalmar. För kvinnor ligger arbetslösheten på 3,1% (jfr. 5,1%), och för män 2,3% (jfr. 3,5%). Utbildningsnivå för personer mellan 20 och 64 år, ligger något lägre i Ljungbyholm än för övriga kommunen. En övervägande del har förgymnasial eller gymnasial utbildning (72,5% av befolkningen). Totalt 26,9% av Ljungbyholmsborna har eftergymnasial utbildning. Medelinkomsten ligger något högre för männen i Ljungbyholm (279 400:-/år) än för männen i resterande Kalmar kommun (271 600:-/år). Det motsatta gäller för kvinnorna i Ljungbyholm, vilka tjänar något mindre (197 500:-/år) än genomsnittet för kvinnor i hela Kalmar kommun (201 400:-/år). Ohälsotalen ligger högre i Ljungbyholm än för övriga Kalmar. Detta gäller såväl för kvinnor som för män. Enligt välfärdsbokslutet från 2005 ligger sjukfrånvaron på 45 dagar för männen och 50 dagar för kvinnor (se fig. 1.4).

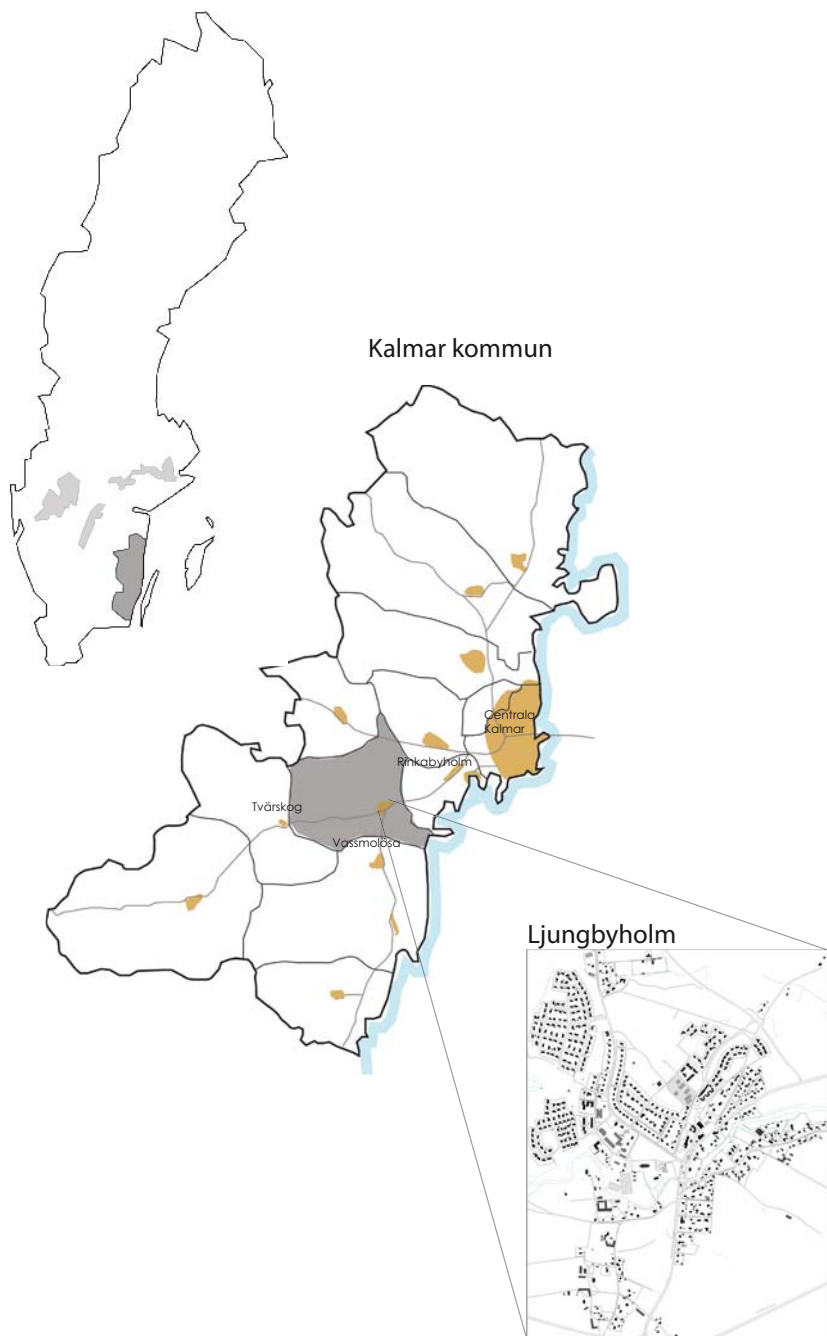


Fig. 1.1 Ljungbyholms ålderssammansättning jämförd med den för hela Kalmar kommun. Den framtagna statistiken grundar sig på det område som är gråmarkerat på kommunkartan t.v.

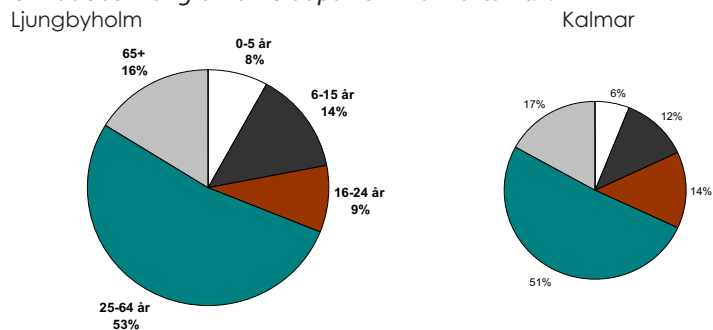


Fig 1.2 Sammanlagt 456 personer har sin arbetsplats i Ljungbyholmsområdet. Majoriteten av dessa är inpendlande från övriga

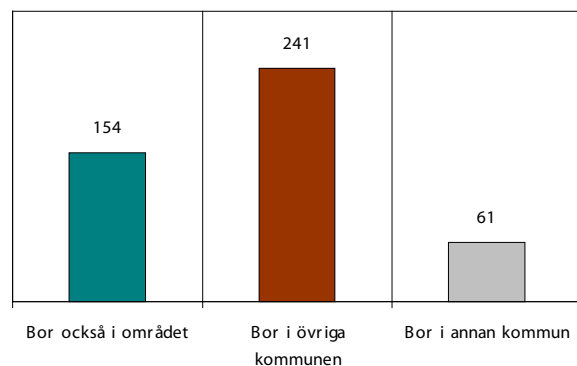
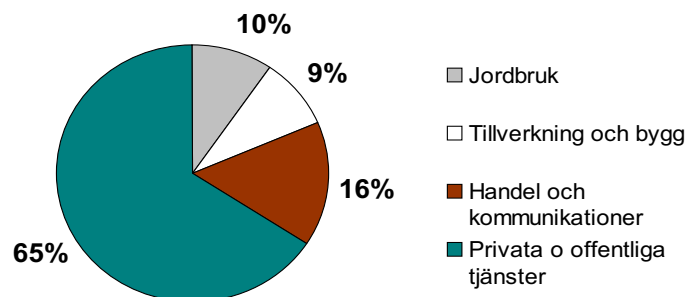


Fig 1.3 Fördelning på yrkesområden enligt 2004 års mätning.



## Karaktär

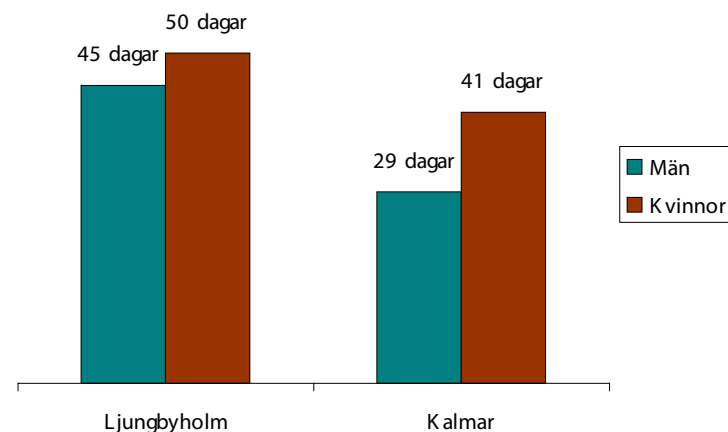
Ljungbyholm ligger i område som genom tiderna har präglats av gårdskulturer. Omlandet kring orten är åkermark som klassas som mycket värdefull med ovanligt bra avkastning. Ljungbyholm tätort har under lång tid haft funktionen som lokalt centra i detta jordbrukssamhälle. Ljungbyholms lantliga karaktär kombineras med stationssamhällets särprägel genom den bevarade järnvägsdragningen från 1899 med tillhörande stationsbyggnad.

Kommunikationsstråken utgör ett stort inslag i ortens fysiska struktur. Ortens bebyggelse är förgrenad utmed vägarna Mörevägen (ansluter till E22 mot Kalmar eller Karlskrona) och Harbyvägen (mot Nybro och Växjö). Detta ger orten ett fördelaktigt kommunikationsläge.

Ljungbyholm har flera karaktärgivande byggnader, t.ex. *Ljungbyholms medeltida kyrka* och *sockenmagasinet*. I anslutning till den äldsta centrumdelen kring Ljungbyholms kyrka, ligger de nyare tilläggen till ortens bebyggelsebestånd i form av villor från 1940-talet och framåt.

Särskiljande för orten är *Ljungbyån* som genom sitt flöde skapar en markant gräns mellan den norra tätortsbebyggelsen och Ljungbyholms bevarade *gårdsbebyggelse* i söder. Stora delar av ortens yta ingår i ett riksintresse för kulturmiljövård. Det finns även flera utpekade fornminnesområden utpekade i Ljungbyholm. Dessa innehåller lämningar från såväl forntid och medeltid.

Fig 1.4 Ohälsotalen bland invånarna i Ljungbyholm, jfr. med hela Kalmar kommun.





1. Stenåldern



2. Medeltiden, fram till 1800-talet



3. Stationssamhället, 1930-talet

- forntida bostättning
- ljungbyån (litorinahavet)
- medeltida bebyggelse
- åns riktning
- forntida lämningar
- 1930-talets bebyggelse
- dagens bebyggelse

## HISTORIA

### Tidigaste bosättningarna

Ljungbyholms historia sträcker sig tillbaka till stenåldern. Öster om tätorten har flera stenåldersboplatser påträffats. Lokaliseringen tros ha varit attraktiv på grund av att det dåvarande Litorinahavet sträckte sig in i Ljungbyholmsområdet genom en långsmal fjord som gav möjlighet till jakt, fiske och kommunikationer. Fjorden följer nuvarande Ljungbyåns lopp. Genomgående har Ljungbytrakten varit attraktiv för boendetableteringar genom tiderna. Det finns flera lämningar som härrör från bronsålder och äldre järnålder. Bland annat finns i Ljungbyholm en av de få kända runstenarna i kommunen. Denna är inmurad i en av kyrkans väggar. Att ortsnamnet har ändelsen -by, ger också en indikation på att orten har tillkommit någon gång under vikingatiden.

### Medeltida planläggning, 1100 - 1500-tal

Det var under medeltiden som Ljungbyholms nuvarande fysiska struktur började växa fram. Det har kartlagts ett par fossila åkrar väster om bostadsområdet Biskopsskogen i Ljungbyholm. Dessa innehåller fynd från yngre järnåldern och medeltiden. Ljungby som ortsnamn dyker upp i skriftform först år 1248. Den medeltida kyrkan med sina hansinspirerade trappgavlar låg centralt placerad norr om Ljungbyån, intill de 3 viktiga kommunikationslederna - nuvarande Mörevägen, vägen på Ljungbyåsen samt vägen till Dörby. Även Ljungbyån var en viktig farled vid den här tidpunkten. På motsvarande sida söder om ån lades Ljungbyholms gård. Vid mitten av 1500-talet fanns det ca 18 gårdar i Ljungby socken. Samtliga av dessa låg på den södra sidan av Ljungbyån.

### Järnvägen och det växande servicesamhället

Under 1800-talet utökades bebyggelsen kring kyrkan. Byggnadsminnen från denna tid är sockenmagasinet och skolan. Mindre backstugebebyggelse växte också fram längs med ån med riktning mot Kölbygårde. Det var hantverkare och handelsmän som etablerade sig för att kunna dra nytta av det fördelaktiga handelsläget i vägkorsningen.

I slutet av 1800-talet kom stationssamhället till Ljungbyholm. År 1899 anlades järnvägen med tillhörande stationsbyggnad. Stationen placerades strategiskt där Hagbyvägen korsar nuvarande Mörevägen, alldeles intill Sockenmagasinet. Ny bebyggelse koncentrerades i första hand längs med Mörevägens sträckning, och bland annat ett järnvägshotell byggdes. I närheten av stationen byggdes även fler pampiga villor i provinsiell nationalromantisk stil. Från 1940-talet och framåt, främst under 1950- och 60-talen, byggdes samhället ut med villor. Detta skedde vid tiden för den s.k. egnahemsvägen i Sverige. Utbyggnaden skedde huvudsakligen väster

Ljungby kyrka - ett arv från medeltiden



om järnvägen. Exempel på sådana markbostadsområden är Gärdet (1950-tal), Klinten (1960-tal) och Biskopsskogen (1970-tal). Järnvägen lades ned i mitten av 1960-talet. Med tiden blev det alltmer lönande för handel och service att lokalisera sig kring den mest trafikerade delen av tätorten – kring Mörevägen (tidigare E22). Endast ett fåtal nya tomter har bebyggts sedan 1970-talet. Detta har främst skett genom förtätning av befintliga strukturer i de norra bostadsområdena intill Tunnbindarevägen och vid Biskopsskogen.

### Kommunal planläggning

Flertalet av Ljungbyholms detaljplaner gjordes under 1950- och 60-talen. Intressant att notera är att dessa detaljplaner i ett första skede koncentrerade bebyggelsen kring samhällets centrum, med kyrkan i mitten. Stadsplanemönstret från 1950- och 60-talen följer på så sätt de principer som är typiska för det medeltida sättet att anlägga staden på. Det är först från 1970-talet och framåt som byn växte i nordvästlig riktning.

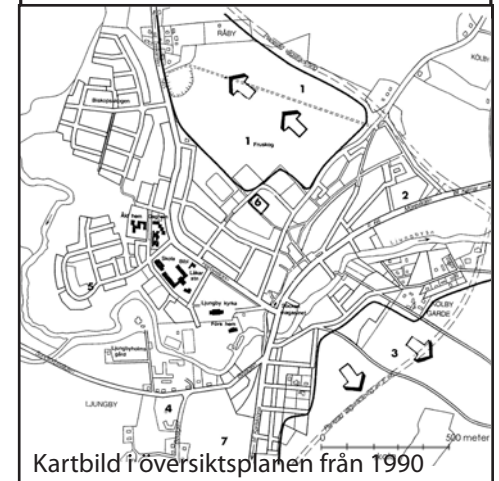
Kommunfullmäktige antog i september 1979 en områdesplan, vilken har legat till grund för de förändringar som skett under 1980- och 1990-talet. Bland annat föreslår planen utbyggnad av nya bostadsområden i den nordvästliga riktningen, främst på jungfrulig mark. Planens innehåll är idag att betrakta som inaktuellt. Översiktsplanen som antogs 1990 konkretiserade intentionerna kring hur kommunens orter skulle utvecklas i framtiden. Utbyggnadsområden i Fruskogen, Kölbygårde, Klinten samt längs med Byvägen anges i planen. Det är enbart den sydöstra delen av Fruskog som har gjorts till tomtmark i dagsläget.



Sockenmagasinet i Ljungbyholm  
från år 1803



Runstenen som inmurats i kyrkans vägg.



Kartbild i översiktsplanen från 1990

### Slutsatser

- *Ljungbyholm som ort är historiskt sett starkt förankrad. Platsen är befolkad sedan stenåldern. Det finns ett rikt kulturarv som stärker den lokala identiteten.*
- *Ljungbyån har en central roll i Ljungbyholms utveckling. Ån har genom tiderna varit betydande för ortens överlevnad genom att den möjliggjort jakt, fiske och handel samt fungerat som kommunikationsled.*
- *Det var först efter järnvägens tillkomst som orten växte sig större och blev ett servicesambälle. Den bebyggelse som tillkom under 1950- och 60-talen koncentrerades till den medeltida bykärnan. 1980-talets och 1990-talets bebyggelse spred ut bystrukturen kring Mörevägen.*
- *Ljungbyholm har en befäst centrumdel. Serviceinrättningarna ligger i korsningen mellan de tre största vägarna.*

## PLANERING

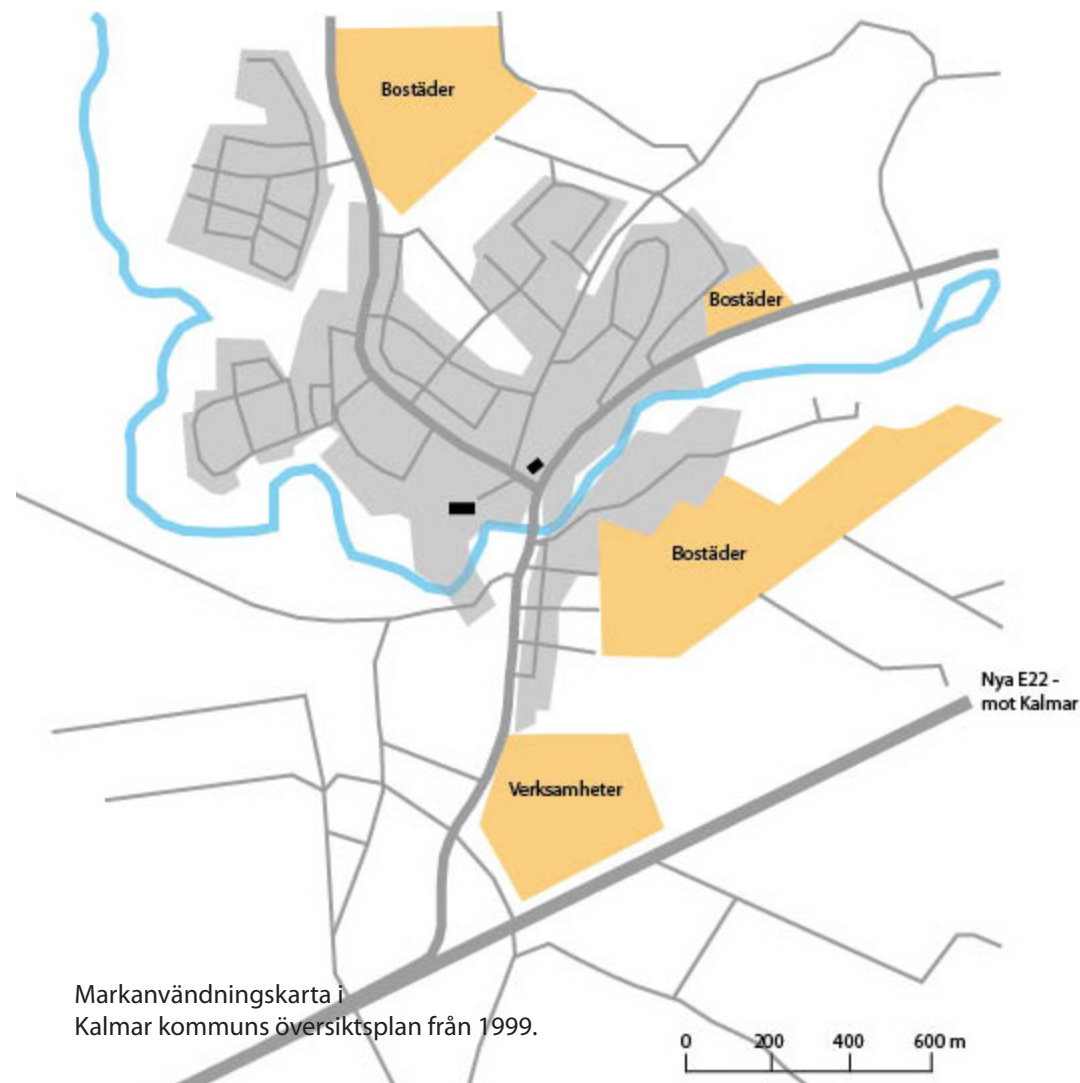
### Aktuella planeringsförutsättningar

Kalmar kommun har som mål att växa till 70 000 invånare. Om samma andel av befolkningen ska bo i Ljungbyholm innebär det att det här måste finnas plats för ytterligare 300 personer. Den gällande översiktsplanen från 1999 listar flera övergripande mål för tätorterna, men konkretiserar mycket lite kring Kalmarorternas utveckling. I den nu gällande översiktsplanen finns endast en grov indelning för nybyggnad av bostäder och arbetsplatser. De områden som pekats ut som nyetableringsområden för bostäder är den större delen av Fruskog – dock ej delen mellan det nytilkomna bostadsområdet och vägen till Trekanten. Ett mindre område intill Mörevägen och en stor areal i Kölbygärde avsätts i ÖP99 för bostadsändamål. Ett verksamhetsområde är inplanerat söder om Kölbygärde, mellan Mörevägen och E22.

Kalmar kommun äger mycket mark i Ljungbyholm tätort. Den största delen av marktillgångarna finns norr om Ljungbyån. I Kölbygärde finns endast ett fåtal markområden som är kommunägda, vilket innebär att den yta för bostadsändamål som här avsatts i ÖP99 inte ägs av Kalmar kommun.

### Bestämmelse- och riskområden

Ljungbyån har ett strandskyddsområde på 100 m vardera sidan om ån. Det råder även ett nybyggnadsförbud enligt väglagen ca 60 m vardera sidan om väg E22 söder om Ljungbyholm tätort. I ett längre tidsperspektiv fungerar E22 som en gräns för utbyggnad söderut. Samtidigt bildar den kraftledning som sträcker sig norr om Ljungbyholms tätort en barriär för framtida utbyggnad norrut. Den genomgående Mörevägen har inte längre status som europaväg, vilket medför att nybyggnadsförbudet inte är lika omfattande som tidigare. Skyddsavståndet är här ca 10 meter på varje sida om vägen. Detta frigör möjligheter att bygga längs med vägsträckningen i de centralare delarna av Ljungbyholm. Sydväst om Ljungbyholms tätort finns ett område med översvämningsrisk. Mören sydväst om Ljungbyholm är en utdikad våtmark. Vid driftstopp i pumparna riskerar grundvattennivån stiga med ca 1,3 m.



Markanvändningskarta i Kalmar kommuns översiktsplan från 1999.



Framtida mark för bostäder i Kölbygärde.



Framtida verksamhetsområde mellan E22 och Mörevägen.

## Allmänna intresseområden

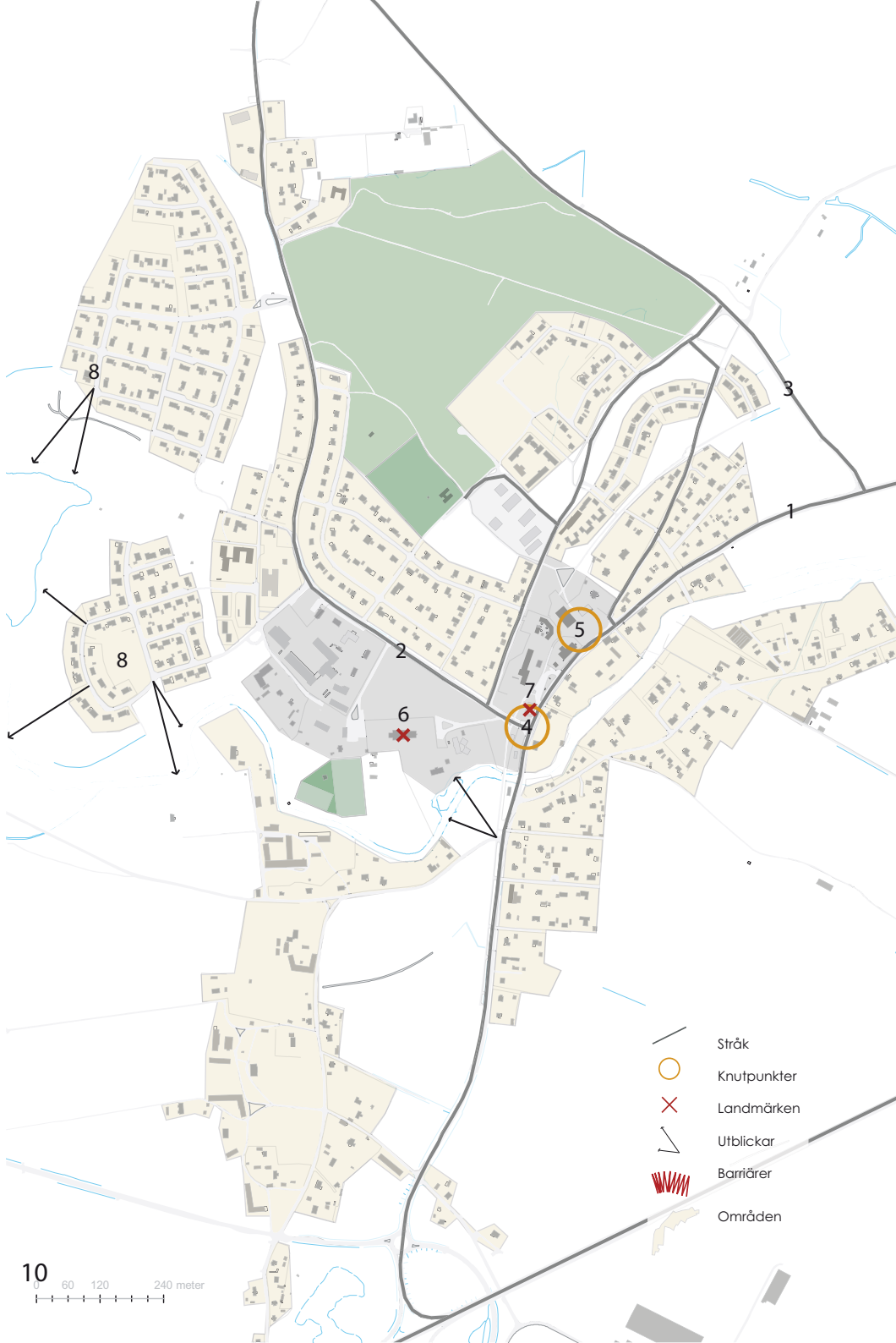
En stor del av Ljungbyholms omland ingår i ett riksintresse för kulturvärden. Ett brett bälte som täcker in större delen av Kölbygärde och Ljungby kyrkby ingår i ett intresseområde med beskrivningen ”central stadsbygd”. Riksintresset innefattar ett stort område mellan Hossmo, Ljungbyholm och Trekanten. Inom detta bälte finns det flera historiska lämningar. Forntida boplatser och gravplatser har påträffats öster om samhället intill Mörevägen. I väster finns det fossil åkermark intill bostadsområdet Biskopsskogen.

Söder om Ljungbyholm sträcker sig *Ljungbyåsen*. Denna pekats ut som en naturresurs av särskilt allmänt intresse (se kap. ”Landskap”). Åsen innefattar delar av Biskopsskogen, Gärdet och området runt Ljungby kyrka. I övrigt ingår stora arealer öster och väster om tätorten i ett riksintresse för friluftslivet. Främst rör det de områden som finns i anslutning till Ljungbyån.



## Slutsatser

- *Kalmar kommun har som mål att växa till 70 000 invånare. Detta innebär att Ljungbyholm med omnejd får en befolkningsökning med ca 300 personer.*
- *Kalmar kommun äger mycket mark i Ljungbyholm. Det av översiktsplanen utpekade utbyggnadsområdet i Kölbygärde ägs inte av kommunen. Det är främst Fruskog som står som aktuell utbyggnadsresurs.*
- *Gällande intresse- och skyddsområden ställer särskilda krav på framtida utbyggnad av orten.*



## STRUKTURER

### Stråk

De tydligaste stråken i Ljungbyholm är *Mörevägen (1)*, *Harbyvägen (2)* och *Trekantsvägen (3)*. Dessa är de viktigaste transportsträckorna för biltrafik, godstrafik och kollektivtrafik. Tunnbindarevägen och Tomtebyvägen är leder för personbiltrafik och godsleveranser. Den gamla banvallen från den nedlagda järnvägsdragningen förbinder södra och norra Ljungbyholm och är ett viktigt stråk för gång- och cykeltrafik.

### Knutpunkter

*Korsningen mellan Hagbyvägen och Mörevägen* är en tydlig knutpunkt (4). Här finns de klara centrumsymbolerna *Ljungby kyrka* och *Sockenmagasinet*. I första hand är detta en trafikmötesplats. *Ljungbyholms centrum (5)* norr om Mörevägen är ortens handelsknutpunkt. Här finns *bensinmack, pressbyrå, vårdcentral, ICA-butik, blomsterhandel mm.*

### Landmärken

Centralt beläget vid korsningen mellan Mörevägen och Hagbyvägen ligger *Ljungby kyrka (6)*. Kyrkans placering, alldeles intill de viktigaste kommunikationslederna i Ljungbyholm, ger den ett mycket starkt symbolvärde för både boende och besökande i Ljungbyholm. Att kyrkan ligger i det område dit andra offentliga verksamheter har lokaliserats, förstärker ytterligare ”centrumkänslan”. Mitt emot Ljungby Kyrka, vid korsningen mellan Harbyvägen och Mörevägen, ligger *Ljungby Sockenmagasin (7)*. Byggnaden utgör ett tydligt landmärke i samhällets fysiska struktur och är ett signum för Ljungbyholm som plats.

### Utblickar

Det finns få siktlinjer mot det omkringliggande landskapet i Ljungbyholm. *Ljungbyån* skapar inga tydliga utblickar i centrumområdet. Ån är inbäddad i vegetation och ligger nedsänkt i en fåra. Det är främst i bostadsområdena *Biskopsskogen* och *Klinten (8)* som ån och det omslutande jordbrukslandskapet synliggörs.

### Barriärer

Ljungbyholm är inramat av kommunikationsleder för biltrafik. *Mörevägen (9)* är viktig för ortens kommunikation med sitt omland, men saknar idag övergångar för gång- och cykeltrafik. *Harbyvägen (10)* delar upp Ljungbyholm i en östlig och

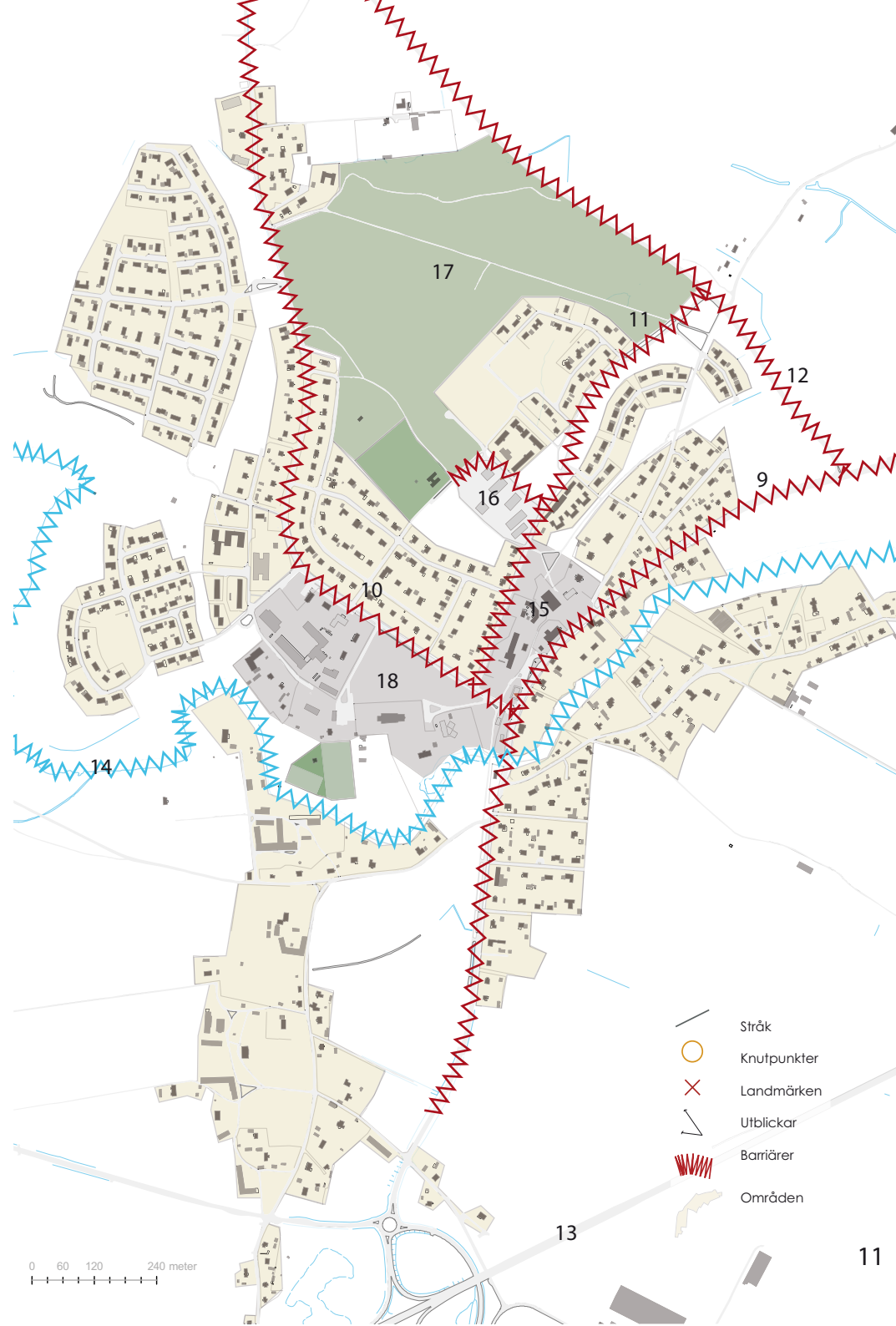
en västlig del, med bostäder och handel på den östra sidan och skola, kyrka, bibliotek och bostäder på den västra. *Tunnbindarevägen* (11) trafikeras både av godstrafik till Ljungbyholms centruminrättningar och av personbilstrafik mot Smedby. Det finns inte några markerade övergångar för gående och cyklister. Av medborgardialogen den 29 mars 2007 framkom det att de godstransporterna alstrar mycket buller tidiga förmiddagar. *Trekantsvägen* (12) utgör en tydlig östlig gräns för Ljungbyholm samhälle. Vägen är en tydlig avgränsning mot det omgivande landskapet. Trekantsvägen är trafikerad av tyngre varutransporter med lastbil på väg till/ från Trekanten - Nybro. Väg *E22* (13) avlastar Ljungbyholms lokalgator på genomfartstrafik och varutransporter. Vägen ligger med ett väl tilltaget avstånd söder om samhället. På sikt, i takt med att orten växer sig allt tätare inpå vägen, kan E22 komma att få en barriäreffekt. Det är inte bara de hårt trafikerade vägarna som bildar barriärer. Även *Ljungbyån* (14), som tillför stora rekreativa upplevelsevärden, bildar samtidigt en skarp gräns mellan den huvudsakliga tätortsbebyggelsen i norr och den glesare gårdsbebyggelsen i söder.

## Områden

Merparten av Ljungbyholms områden har en *bostadsfunktion* (se de gula områdena). Den övervägande byggnadstypen är friliggande villor. Ett *handelsområde* med ICA, pizzeria, blomsterhandel, pressbyrå, mack m.m. ligger på den västra sidan av *Mörevägen* (15). På samma sida finns även ett *industri- och verksamhetsområde* (16). Verksamhetsområdet är kringbyggt av nya bostadsområden. Det centrala *grönområdet* Fruskog (17) används för rekreation, idrott och motion. Orienteringsverksamhet bedrivs här idag. Koncentration av *offentlig service* finns på den västra sidan av *Hagbyvägen* (18). Här finns Ljungby kyrka med sockenstuga och församlingshem, låg-/ mellan- och högstadieskola, bibliotek samt Södermøre kommunalnämnd.

## Slutsatser

- Mörevägen, Harbyvägen och Trekantsvägen är viktiga stråk. Samtidigt är det trafikstrukturen som utgör fysiska barriärer.*
- Det finns ett par tydliga knutpunkter i ortstrukturen, dels i korsningen mellan Mörevägen och Harbyvägen, dels vid centrumområdet.*
- Den medeltida kyrkan och sockenmagasinet är tydliga landmärken för Ljungbyholm som ort.*
- Det finns inga tydliga utblickar mot det omgivande landskapet i centrumstrukturen.*



## TRAFIK

### Biltrafik och vägstruktur

Ljungbyholms bebyggelsestruktur förgrenar sig utefter kommunikationslederna. Kommunikationerna gynnas av att det finns en större genomfartsled som är förbunden med ortens centrum. Den största genomfartsvägen är *Mörevägen*. Sedan europavägen flyttades söder om Ljungbyholm har trafikbelastningen på Mörevägen minskat. Trots detta finns här en årsmedeldygnstrafik på ca 2600 fordon. En stor del av denna trafik har inget ärende i Ljungbyholm, utan smiter igenom på sin väg till riksväg 25 mot Trekanten. Vägens utformning och dimensionering inbjuder till högre hastigheter.

Även *Harbyvägen* är en genomfartsväg i Ljungbyholm. Vägen trafikförsörjer bland annat villaområdena och skolområdet i den norra delen av Ljungbyholm. Harbyvägen är väl dimensionerad ur trafiksäkerhetspunkt, med flera övergångar och begränsad hastighet till 30 km/h intill skolans område. I övriga delar är hastighetsbegränsningen satt till 50 km/h. En väl tilltagen gång- och cykelbana finns.

Ett par av bostadsområdena, däribland *Biskopsskogen*, visar tydliga tecken på 1960- och 70-talens SCAFT-princip. Det finns här lokalgator som leder vidare till s.k. matargator (återvändsgator) till områdets parkeringsplatser. Det finns vändplatser och återvändsgränder, där endast gång- och cykeltrafik kan ta sig vidare mellan de olika gatorna. Parkering sker på uppfarter och i garage på den egna tomten. Samma sak gäller för trafikstrukturen i bostadsområdet *Klinten*. Det finns bara en infart till detta område och gatustrukturen inte är sammankopplad, vilket bidrar till ökad trafikalstring.

Kölbygärdegatan är den enda förbindelsen från Mörevägen till bostadsområdet i Kölbygårde. I fall området byggs ut med fler bostäder, behövs fler angoringspunkter till Mörevägen ses över.

Längs med *Tunnbindarevägen* och *Perrongvägen* sker varutransporter och leveranser med lastbil till industriområdet och till Ljungbyholms centrum. Industriområdets varumottagning ligger intill bostadshuset.





## Kollektivtrafik

Det finns goda möjligheter att åka kollektivt mellan Ljungbyholm och Kalmar tätort (med linje 121, 122, 123, 125 och linje 129). Det går 36 turer/vardagsdygn mellan Ljungbyholm och Kalmar tätort (i vardera riktningen), med flest turer koncentrerade kring tidig morgon (mellan kl. 06:00 och 08:00) och sen eftermiddag (mellan kl. 16:00 och 18:00). Det går även 3 natturer till Kalmar.

## Gång- och cykeltrafik

Ljungbyholm har idag ett ofullständigt gång- och cykelvägnät. Det saknas exempelvis förbindelser mellan områdena öster och väster om Mörevägen. Många barn och ungdomar bor på den östra sidan vägen, i Kölbygårde, medan all handel och service ligger på den västra sidan. En lämplig övergång saknas i dagsläget (se markering A). Såsom framkom på mötet med föräldragruppen i Ljungbyholm den 23 maj 2007, upplevde många föräldrar även otrygghet för barn på väg till skolan när de tar sig via gångbron över Ljungbyån till Södermöre skola (se markering B).

Den gamla banvallen från Ljungbyholms järnvägsstation har gjorts om till gång- och cykelstråk. Stråket har en gen nord-sydlig sträckning genom hela Ljungbyholm. Det saknas övergångar till denna gång- och cykelväg från de bostadsgator som ligger öster om Mörevägen, d.v.s. Rosgatan, Rågvägen, Vetevägen och Kornvägen (se markering C).

I Ljungbyholm finns goda gång- och cykelförbindelser mellan bostadsområden och friluftsområden. Där områdenas trafikförsörjande gator slutar, finns genomgående ett gång- och cykelstråk. Som exempel kan nämnas bostadsområdena Biskopsskogen och Klinten. Här finns en separat cykelväg som förbinder de båda områdena till skola och centrum (se markering D & E). Linjalvägen genom Fruskogen binder samman Semaforvägen och Råbymåla (se markering F).

## Slutsatser

- fl Bilen har god framkomlighet i Ljungbyholm.*
- fl Bebyggelsen ligger förgrenad längs med kommunikationslederna.*
- fl Det finns goda möjligheter att åka kollektivt med buss. Tidtabellen har inga fasta tider utan de olika turerna går efter ett oregelbundet schema.*
- fl Vissa länkar saknas i gång- och cykeltrafiknätet. Främst handlar det om avsaknaden av trafikövergångar mellan Kölbygårde och den norra och västra sidan om Mörevägen.*
- fl Den gamla banvallen utgör ett bra stråk för gång- och cykeltrafik, men behöver fler kopplingar till Kölbygårde.*

## BEBYGGELSE

*Kalmar kommun har som mål att växa till 70 000 invånare till år 2014. Om samma andel av befolkningen ska bo i Ljungbyholm, innebär det att det här måste finnas plats för ytterligare 300 personer. De mesta av nybyggnaden av bostäder sker längs med Tunnbindarevägen, i den södra delen av Fruskog. Det pågår även förtätning i Kölbygärde, söder om Mörevägen.*

### Bebyggelsestruktur

Det finns 708 bostäder i Ljungbyholm. Strukturen är tät och låg - vanligen 1-1,5 plan. 55% av bebyggelsen har tillkommit mellan åren 1940 och 1980. Det finns ett stort bestånd av modernismens bebyggelsestrukturer i Ljungbyholm. Biskopsskogen och Klinten är exempel på dessa. Det finns även många byggnader bevarade som tillkommit tidigare än år 1940 (31,8 % av bostäderna). Flera av dessa ligger i nära anslutning till Mörevägen och lokaliseringen för stationshuset. Den övervägande delen av bostadsbebyggelsen ägs av enskild person. Endast 5,1% tillhör allmännyttan.

I Kalmar kommuns översiktsplan från 1999 föreslås en framtida utbyggnad för bostadsändamål söder om Kölbygärde, intill Mörevägen samt i den norra delen av Fruskog. Denna utbyggnad förtätar och förstärker den befintliga bebyggelsestrukturen. Det finns sedan E22:an flyttades god möjlighet att förtäta längs med Mörevägen.

### Slutsatser

- fl Om Kalmar kommun växer till 70 000 invånare till år 2014, och om Ljungbyholm ska behålla samma procentuella andel av kommunens befolkning (3,3 %), innebär det att ytterligare 300 personer ska bosätta sig i Ljungbyholm.*
- fl Bebyggelsestrukturen i Ljungbyholm ligger förgrenad utefter de befintliga trafiklederna. Detta främjar tillgängligheten med bil, men ger orten en utspridd och splittrad struktur.*
- fl Bebyggelsestrukturen är förhållandevis tät och låg (villabebyggelse om 1-1,5 plan). De flesta områdena är utbyggda mellan 1940 och 1980.*

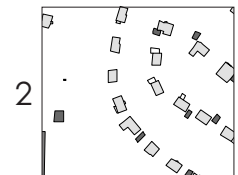




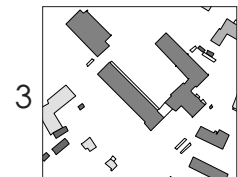
0 50 100 200 meter



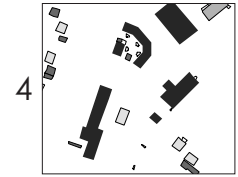
**BISKOPSSKOGEN/ KLINTEN**  
 Villabebyggelse, friliggande  
 1960-/ 1970-tal  
 Låg bebyggelse, 1-1,5 plan  
 Tegel, puts, trä  
 Vägnät enligt SCAFT-princip



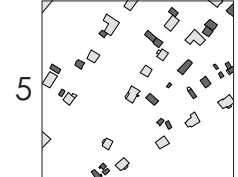
**GÅRDET**  
 Villabebyggelse  
 1940-/ 50-tal  
 Låg bebyggelse, 1-1,5 plan  
 Tegel, puts, trä



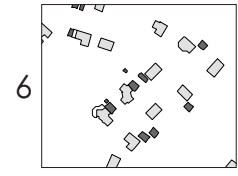
**OFFENTLIGA BYGGNADER**  
 Skola/ omsorg/ kommunalförvaltning  
 1950-/ 60-/ 70-tal  
 Byggnader i varierande höjd, 1-3 vån  
 Tegel, puts, trä



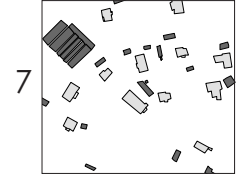
**CENTRUMOMRÅDET**  
 Handel/ service  
 1960-tal  
 Byggnader i varierande höjd, 1-3 vån  
 Tegel, puts  
 Stora parkeringsytor



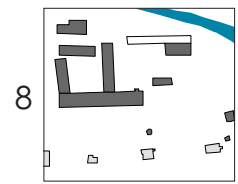
**ÄLDRE BEBYGGELSE**  
 Villabebyggelse, friliggande  
 Före 1930  
 2-3 vån  
 Trä  
 Längs med järnvägspåret



**NY VILLABEBYGGELSE**  
 Villabebyggelse, friliggande  
 Byggnader 1980-/90-/00  
 Låg bebyggelse, 1-1,5 plan  
 Trä, puts



**KÖLBYGÅRDE**  
 Villabebyggelse, friliggande  
 Byggnader före 1930, 1950-/ 90-/ 00  
 Södra Kølbygårde, 1950-tal  
 Låg bebyggelse, 1-1,5 plan  
 Trä, tegel, puts



**LJUNGBY KYRKBY**  
 Friliggande gårdshus, villabebyggelse  
 Före 1930  
 Låg bebyggelse, 1-2 vån  
 Trä

## LANDSKAP

### Landskapets karaktär

Ljungbyholm är beläget i jordbrukslandskap som under lång tid präglats av jordbruksnäring och gårdsbebyggelse. En kartbild från Översiktsplan90 visar att Ljungbyholm ligger i ett stråk av mycket värdefull åkermark där avkastningen är högre än för övriga Kalmar. Detta är också något som tydligt kan ses i statistiken över sysselsättningsområden för förvärvsarbete i området. I Ljungbyholm är 10% av de förvärvsarbete sysselsatta inom jordbruket. Motsvarande siffra för hela Kalmar kommun är 2%.

Ljungbyholms omgivning har karaktär av öppet odlingslandskap, med enstaka solitärträd. Alldeles väster om Ljungbyholm går gränsen till den småländska skogsbygden. Denna domineras av barrskog med visst inslag av lövvegetation. Karaktärsgivande för landskapet är även Ljungbyån som delar Ljungbyholm tätort i två delar. Söder om ån finns den ursprungliga Ljungby kyrkby. Här präglas bebyggelsen och landskapet av odlingsmark och storgårdar. Norr om Ljungbyån har det istället vuxit upp en modern bebyggelsestruktur med tillhörande service och handelsfunktioner. Prästgårdsängens narutreservat ligger centralt i bystrukturen.

### Topografi

Landskapet kring Ljungbyholm är flackt, med enbart ett par höjder som ger utblickar mot det omgivande landskapet. En av dessa höjder är Ljungbyåsen, söder om ån. Nivåskillnaden mellan åkerlandskapet och åsryggen är markant. Höjdryggen sträcker sig även norr om ån till Krankelösaholm. Här ger ån tillsammans med ekar och övrig lövvegetation ett grönt och lummigt intryck.

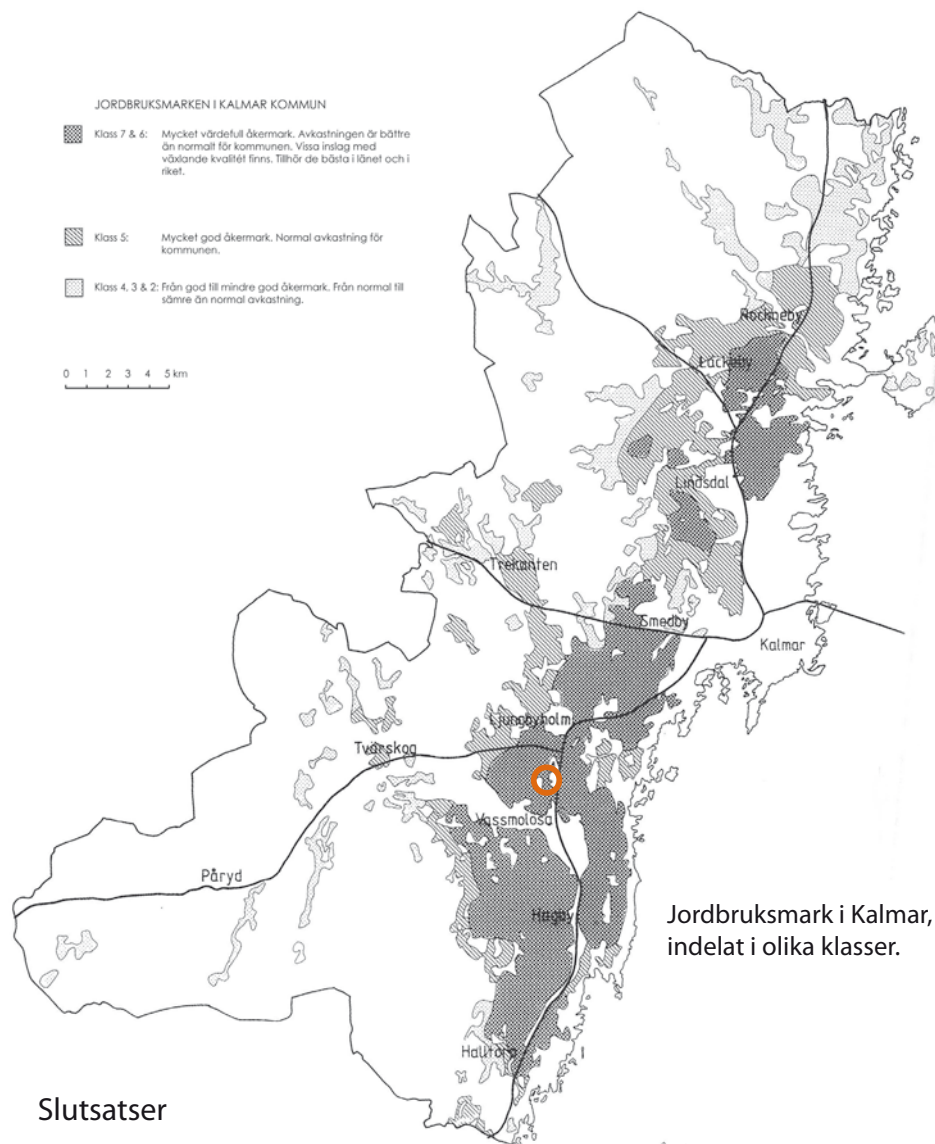
### Tillgänglighet

Ljungbyholm ligger i ett landskap med stora naturkvalitéer. Befintliga vägar ger ont om möjligheter att nå dessa värden. Orten är helt inramad av biltrafikerade vägar. Skogsbygden är tillgänglig i det motionsspår som finns söder om Biskopsskogen samt i det orienteringsspår som finns i Fruskogen.

Ljungbyån är en stor tillgång, men är inte tillgänglig. Det saknas konsekvent gångstråk och vistelseytor i koppling till ån. Söder om Biskopsskogen finns ett motionsspår som tangerar Ljungbyån, men denna sträcka är delvis inramad av gunnebstängsel. För personer med funktionshinder är stigen inte att betrakta som tillgänglig. I Krankelösaholm finns en yta i nära anslutning till ån som används som grillplats. Vid Krankelösa gård finns en laxtrappa, vilket innebär att ädelfisk kan vandra hela vägen till Källtorp.

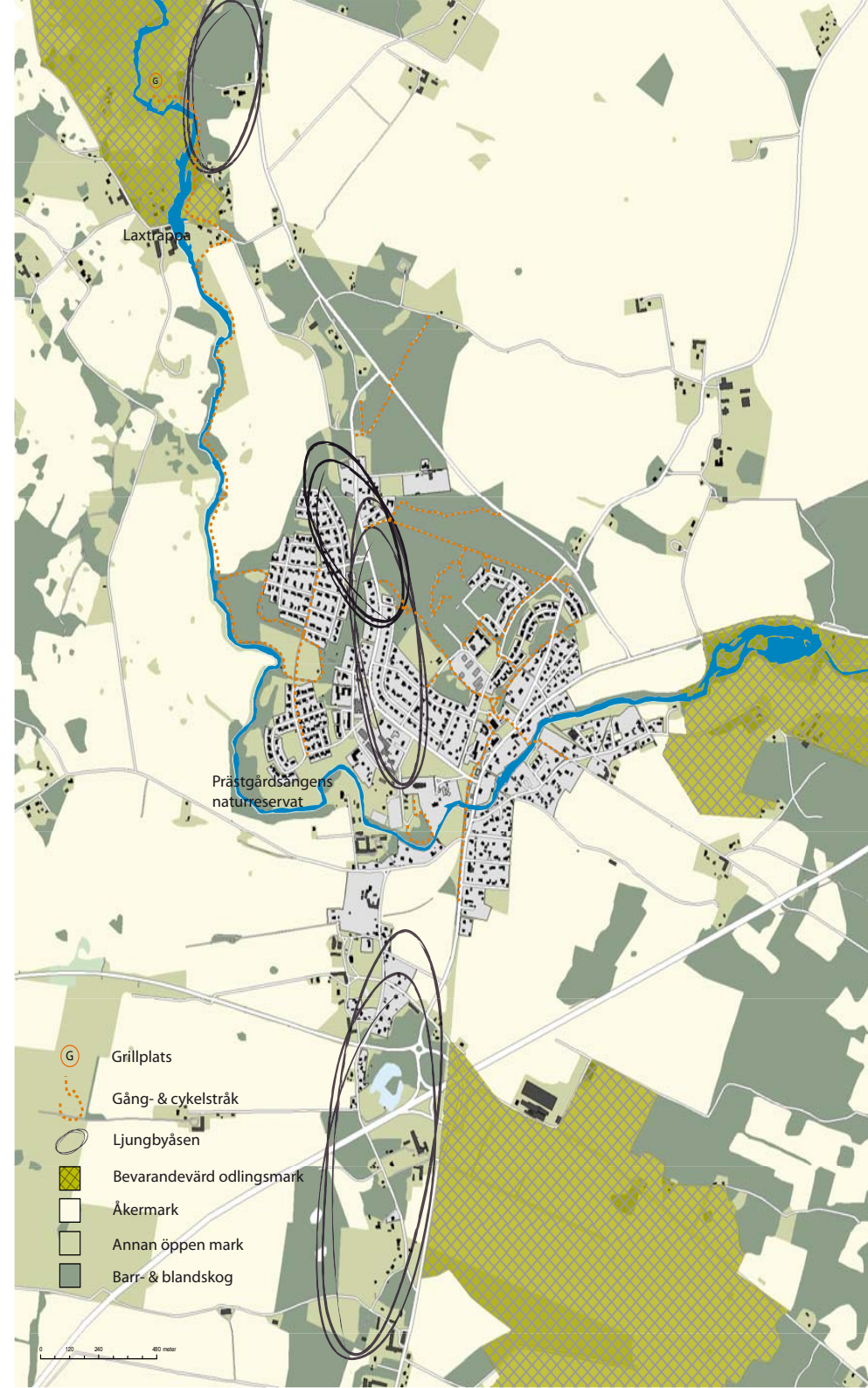


Ljungbyån vid Krankelösaholm.



### Slutsatser

- Ljungbyholms omgivande landskap präglas av gårdskultur och jordbruksnäring. I väster möter Ljungbyholm skogsbygden.
- Ljungbyåsen är en markant höjdrygg söder om Ljungbyån. På höjden finns äldre gårdsbebyggelse.
- Ljungbyån är starkt karaktärsgivande. Det saknas i dagsläget kopplingar och vistelsezoner som gör vattnet tillgängligt för boende och besökare i Ljungbyholm.



## FUNKTIONER

### Handel och service

Ljungbyholm har ett stort utbud av handels- och serviceinrättningar. Här finns bl.a. bank, vårdcentral, ICA-butik, möbelbutik, färgbutik, pizzeria, frisersalong och pressbyrå. Handel och service är koncentrerat norr om Mörevägen. Ortsbefolkningen är inte beroende av att göra inköp, läkarbesök och bankärenden på externa etableringar. Två viktiga funktioner som saknas i Ljungbyholm är en egen postservice och ett konditori/café. Centrumområdet är utformat på bilens villkor. Det finns gott om parkeringsplatser, men däremot inga sittplatser eller vistelseytor i anslutning till handels- och serviceetableringarna. Varumottagningar och förvaringsytor ligger som en barriär mot bakomliggande bebyggelse. En del av varuleveranserna sker inte heller på ett smidigt sätt. Lastbilar som levererar varor till pizzerian i Ljungbyholm, angör butiken via en gång- och cykelväg i området.

### Offentlig verksamhet

På den västra sidan av Harbyvägen finns offentlig verksamhet. Här ligger Ljungbyholms kyrka, Ljungbyholmsskolan (f-6), Södermöreskolan (7-9), fritidsgård, bibliotek, kommundelsnämndens lokaler samt äldreboende.

### Industri och produktion

Ett mindre område intill Tunnbindarevägen används för lättare industrier. Husen ligger inklämda mellan bostadsbebyggelse längs med Perrongvägen, Sandgatan och det nyttillkomna bostadsområdet i södra Fruskog. Varumottagning och varuleverans sker precis intill bostäderna vid Perrongvägen.

### Kultur

Sockenmagasinet från 1803 inrymmer idag ett hembygdsmuseum. Museet har materialsamlingar från hela Ljungby socken. Föreningen tar emot grupper och enskilda efter förfrågan.

Ljungbyholms bibliotek ligger centralt vid Södermöreskolan intill Harbyvägen. Biblioteket är en naturlig samlingsplats. Av biblioteket anordnas aktiviteter av olika slag - vernissager, temakvällar mm.



## Idrott och fritid

Norr om Perrongvägen ligger Ljungbyholms GoIF. Föreningen engagerar barn och ungdomar i fotbollsverksamhet. Fotbollen har funnits i Ljungbyholm i 75 år. På klubbens hemsida ([www.ljungbyholmngoif.se](http://www.ljungbyholmngoif.se)) annonseras flera andra aktiviteter som sker i Ljungbyholm, t.ex. buggkurser, kubbspel, promenader och fester.

Fritidsgården i Ljungbyholm bedriver en stor del av ungdomsverksamheten i Ljungbyholm. Fritidsgården anordnar bl.a. pokerkvällar, musikevenemang och utflykter för ungdomar i Södermøre.

## Slutsatser

- fl Det finns ett bärkraftigt service- och handelsunderlag i Ljungbyholm.*
- fl Centrumområdet ligger tillgängligt intill Mörevägen. Handelscentrat är utformat på bilens villkor.*
- fl Offentlig verksamhet som kyrka, skola, kommunalnämnd, familjecentrum mm. finns intill Harbyvägen.*
- fl De tätortsnära industribyggnaderna ligger inklämda bland den vanliga bostadsbebyggelsen intill Tunnbindarevägen. Varutransporter och varuleveranser sker på bostadsgatorna.*
- fl I Sockenmagasinet och på biblioteket anordnas olika kulturella aktiviteter för Ljungbyholmsborna. Fotbolls- och fritidsgårdsaktiviteterna engagerar många av ortens barn- och ungdomar.*



## REGIONEN

*Det regionala perspektivet i en mindre ort är viktigt för ortens överlevnad. En ort är sällan självförsörjande vad gäller arbetstillfällen, utbildning, fritidsaktiviteter, rekreation, lokala företags marknadsområden mm. En avgörande faktor för framgångskonceptet hos mindre orter är ortens läge och kommunikationsmöjligheter i förhållande till sitt omland.*

### Pendling

Kalmar län är ett landsbygdslän. 41 % av befolkningen bor på landsbygden, dvs. utanför en tätort med minst 3000 invånare. Det råder stora brister i infrastrukturen och i möjligheterna att resa kollektivt. Jämförs Kalmar län med riket, syns det tydligt att länets arbetskraft pendlar i något mindre utsträckning än riksgenomsnittet.

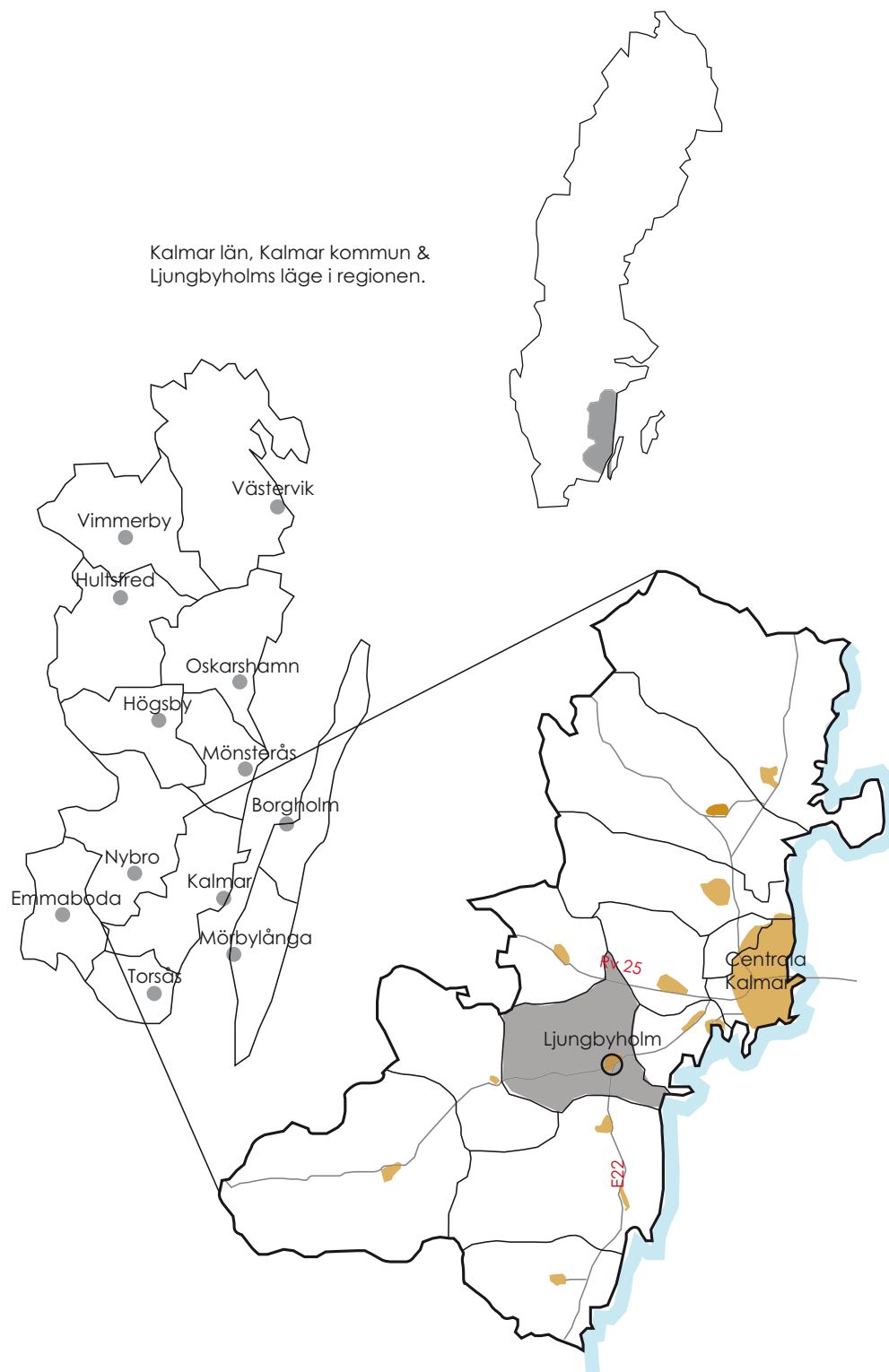
Ljungbyholm ingår i Kalmars lokala arbetsmarknadsregion. I denna ingår kommunerna Kalmar, Borgholm, Mörbylånga, Nybro och Torsås. Viktigaste arbetsmarknaden för Ljungbyholmsborna är givetvis Kalmars centralort, men pendling sker även till andra kommuner i den lokala arbetsmarknadsregionen – t.ex. till Nybro. På samma sätt pendlar arbetskraft från andra kommuner även till Ljungbyholm för arbete. I Ljungbyholm finns 456 arbetsplatser, 302 av dessa är tillsatta av personer som pendlar till orten. Från Ljungbyholm pendlar 801 personer varav cirka 170 personer reser till annan kommun än Kalmar.

Ljungbyholm har god kollektivtrafikförsörjning. Avgångarna är koncentrerade till tidig morgon och sen eftermiddag/ kväll. Vad gäller pendlingsmöjligheter till annan kommun, sker byte via Kalmar central till tåg till Nybro, Emmaboda, Växjö och med buss till Borgholm, Mörbylånga. Flera utpendlare prioriterar bilen framför de kollektiva kommunikationsmedlen. E22 förbinder Ljungbyholm med Kalmar/ Karlskrona och Trekantsvägen norrut ansluter till riksväg 25 till Trekanten, Nybro/ Växjö. Bilinnehavet i Ljungbyholm är något högre än för Kalmar kommun i övrigt. I Ljungbyholm finns 447 bilar per 1000 invånare jämfört med 391 bilar per 1000 invånare för resterande Kalmar kommun.

### Handel

Ljungbyholm har ett bärkraftigt handels- och serviceutbud. Frågan är om handelsutbudet används av andra än de boende i Ljungbyholm? Vid ett samtal med ICA-butiken ”Stinsen” framkom det att butiken sänder ut reklam till

Kalmar län, Kalmar kommun & Ljungbyholms läge i regionen.



# Upplev SÖDERMÖRE 2007

Kultur  
Fritid  
Miljö

Välkommen till Södermøre!

ett större geografiskt område än Ljungbyholm. Orterna Vassmolösa, Hossmo och delar av Rinkabyholm nås av ICA-handlarens reklamutskick. Här konkurrerar Ljungbyholm direkt med andra liknande verksamheter på dessa orter. Mer begränsade verksamheter såsom möbelhandel, där människor inte behöver utföra sina inköp varje dag, borde ha en svårare marknad att konkurrera gentemot sedan Ikea under 2006 etablerade sig i Kalmar.

## Marknadsföring

Kalmar län har varje år över 3 miljoner turister. Under sommartid är Kalmar län Sveriges populäraste besöksområde utanför storstäderna. Det är främst det genuina i länets kulturarv, kulturlandskap och kulturhistoriska miljöer som lockar besökarna. Vad har då Ljungbyholm att erbjuda turisterna i Kalmar län? Södermøre kommundelsnämnd sänder varje år ut en broschyr som heter "Upplev Södermøre". I denna listas sevärdheter, besöksmål, vandringsleder, campingplatser, hotell mm. I materialet kungörs även kommande evenemang i de olika orterna. Ljungbyholm marknadsförs i broschyren med de artrika hagarna och det öppna jordbrukslandskapet mellan Kalmarsund och den småländska skogsbygden. Ljungby sockenmagasin är utmärkt som sevärdhet.

## Slutsatser

- *Viktigaste arbetsmarknaden för Ljungbyholmsborna är Kalmars centralort. Från Ljungbyholm pendlar 801 personer varav cirka 170 personer reser till annan kommun än Kalmar.*
- *Ljungbyholm konkurrerar med andra orters handelsetableringar i sitt närområde. Exempelvis nås Vassmolösa, Hossmo och delar av Rinkabyholm av ICA-handlarens reklamutskick.*
- *Ljungbyholm marknadsförs i broschyren "Upplev Södermøre" med de artrika hagarna och det öppna jordbrukslandskapet mellan Kalmarsund och den småländska skogsbygden.*

## DIALOG

Kvällen den 29:e mars 2007 samlades medborgare, politiker och tjänstemän i Ljungbyholms sockenstuga för att föra en utvecklingsdialog kring ortens framtid. Kvällen inleddes med tal av kommunalråd Johan Persson (s) och av Kjell Axelsson (s), ordförande för Södermöre kommunalnämnd. Härfter presenterade tjänstemän från Mark- och planeringsenheten statistik för Ljungbyholm samt berättade om det analysarbete som bedrivs för Kalmars orter. Efter föredragningarna bjöds det på kaffe och fralla. Diskussionerna drog igång för fullt runt fikaborden.

Kvällen bjöd på ett stort engagemang från boende och verksamma i Ljungbyholm. De olika diskussionsgrupperna presenterade inte bara allmänna synpunkter, utan gav även konkreta förslag på åtgärder som kan utveckla Ljungbyholm. Kvällen resulterade även i nätverksskapande medborgare emellan med lokala initiativ för att förbättra den fysiska miljön. Alla synpunkter och idéer samlades skriftligen in av kommunen. Materialet är här strukturerat i listor på åtgärdsförslag inom ämnesområdena bostäder, allmänna platser, idrott & rekreation, kommunikationer, verksamheter samt skola & fritid. Medborgarförslagen är av tre typer; förslag till **övergripande utveckling**, förslag till **nybyggnad** och förslag till **upprustning**. Det framkom även vad medborgarna framhöll som bra och som mindre bra i det befintliga Ljungbyholm. Dessa synpunkter presenteras här i en lista över **styrkor** respektive **svagheter**. Samtliga inkomna synpunkter presenteras i tabellerna intill.

## BOSTÄDER

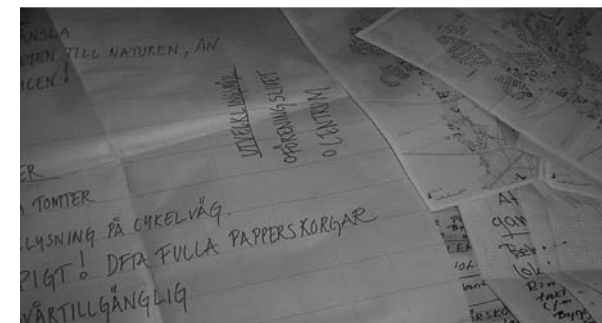
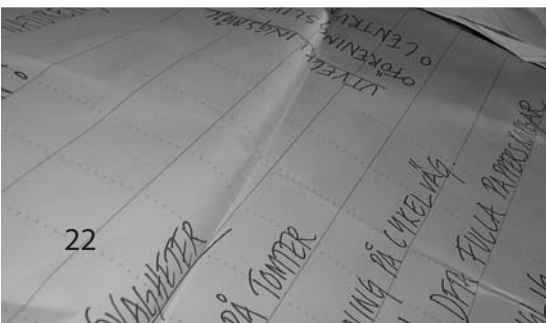
ÖVERGRIPANDE	NYBYGGNAD	UPPRUSTNING
Det är viktigt att växa med 300 personer, annars avvecklas bygden.	Bevara Fruskogen! Bygg hellre på åkermark längs med byvägen (Mörevägen).	
Behåll idén om nybyggnation längs med befintliga kommunikationsstråk.	Skapa ett trivsamt centrum och ett trivsamt torg med ICA och post.	
Bevara skalan och den lokala identiteten.	Bevara lantliga miljöer som kännetecknar Ljungbyholm vid nybyggen. Den nya byggelsen ska smälta in! (se Kölbygårde).	
Bygg fler bostäder för att skapa ett underlag för skolverksamheten.	Planlägg för tomter större än 800 m <sup>2</sup> /tomt.	
Bygg inte bort produktiv jordbruksmark.	Bygg fler seniorbostäder större än 58 m <sup>2</sup> med "rullatoravstånd" till centrum och till kollektivtrafiken.	
Skapa fler boendalternativ för personer i åldern 55+++.	Äldreboende i lägenhetsform.	
	Bygg mindre marklägenheter.	

## ALLMÄNNA PLATSER

ÖVERGRIPANDE	NYBYGGNAD	UPPRUSTNING
Städa upp befintliga strövområden, gör dem tillgängliga och placera ut bänkar.	Bevara Fruskogen!	Röj upp, försköna och underhåll i centrumområdet!
Utveckla serviceområdet.	Skapa ett trivsamt centrum och ett trivsamt torg med ICA och post.	Ytan bakom sockenmagasinet bör röjas upp, planteras och möbleras med bänkar.
Skapa träffpunkter för äldre.	Bygg fler samlingslokaler för att främja föreningslivet!	Placera ut fler papperskorgar i centrum.
	Bygg fler offentliga toaletter.	Städa upp miljöstationen!
	Gör en bättre sophantering genom att anlägga fler sopstationer.	

## IDROTT & REKREATION

ÖVERGRIPANDE	NYBYGGNAD	UPPRUSTNING
	Bevara Fruskogen! Här finns idag orienteringsverksamhet.	Gör Ljungbyån tillgänglig (röj upp gångstråken).
	Anlägg plattor längs med ån mellan Klinten-fotbollsplanen-Biskopsskogen.	Rusta upp befintlig motionsslänga i Biskopsskogen.
	En ny lokal för Friskis- och svettisverksamhet och gym (mot bakgrund till de befintliga ohälsotalen i Ljungbyholm).	Ljungbyholms motionsspår behöver rustas upp.
	En ny idrottsanläggning med läktare och konstgräs (prio 1: sporthall, prio 2: konstgräs).	
	Skapa gångstråk längs med Ljungbyån.	



## KOMMUNIKATIONER

ÖVERGRIPANDE	NYBYGGNAD	UPPRUSTNING
Skapa förbättrade kommunikationer för människor som inte bor i de centrala delarna av Ljungbyholm.	Starta en ny busslinje som går direkt från Ljungbyholm in till Kvarnholmen.	Underhåll Kärleksstigen (Kölbygårde), den är inte framkomlig vintertid!
Skapa bättre kollektivtrafik mot Vassmolösa.	Anlägg ett nytt gångstråk mellan Ljungbyholm och Krankelösa.	Tydliggör södra infarten (E22). Den är idag mörk och otydlig.
Ta hänsyn till jordbruksverksamheten vid planering av vägar och gator.	Se över parkeringsplatsen vid Biskopsgogens bostadsområde.	Det finns flera bra cykelvägar, men de bör kompletteras med bättre belysning!
Skapa en tidtabell för kollektivtrafiken där avgångstiderna är lika timme efter timme.	Skapa bättre parkeringsmöjligheter för pendlare.	Gör snyggt vid bussterminalen.
	Anlägg gång- och cykelstråk längs med Ljungbyån.	
	Bygg nya och säkrare övergångar från Kölbygårde över Mörevägen till gång- och cykelstråket på banvallen.	
	Den nedlagda järnvägens banvall bör ytterligare utvecklas som cykelstråk.	
	Bevara byvägen mot Smedby.	
	Lokalvarianten av buss 500 som går in i Torsås borde också gå in i Ljungbyholm.	

## VERKSAMHETSOMRÅDEN

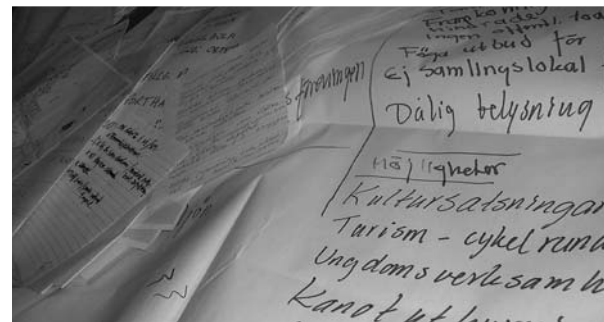
ÖVERGRIPANDE	NYBYGGNAD	UPPRUSTNING
Behåll utvecklingsområdet mellan Mörevägen och E22 såsom föreslås i Öp99.	Bevara Fruskogen!	
Göm inte den handel som finns, (exempelvis pizzerian), utan placera verksamheter vid Mörevägen i centrumområdet.	Flytta macken till det i Öp99 föreslagna verksamhetsområdet mellan Mörevägen och E22. Utveckla butiker på den nuvarande lokaliseringen. Det blir en bra port till Ljungbyholm.	
Kultur-, turism- och företagaverksamheter bör prioriteras!	Flytta industrier och skrymmande verksamheter till området mellan Mörevägen och E22.	
	Kanotuthyrning med konceptet "paddla på ån".	
	Bygg om och utveckla gamla mejeriet för nya verksamheter, t.ex. för butiker och ungdomshus.	

## SKOLA & FRITID

ÖVERGRIPANDE	NYBYGGNAD	UPPRUSTNING
Satsa på ungdomsverksamheter såsom musik och teater!	Bevara Fruskogen! Här finns idag orienteringsverksamhet.	
Involvera närpolisen i trygghetsfrågor.	Ett nytt bibliotek med café och samlingslokal behövs.	
	Bygg fler och bättre lekplatser, t.ex. i Kölbygårde.	

## STYRKOR & SVAGHETER

STYRKOR	SVAGHETER
Ljungbyholms natur, kultur, historia är en sammanhållande kraft för Ljungbyholm.	Det finns ingen poststation i Ljungbyholm.
Krankelösa och hälsokällan är stora tillgångar!	Verksamhetsområdet intill Tunnbindarevägen är kringbyggt med bostäder. Buller från varutransporter och maskiner startar kl. 04:00 på morgonen och stör de boende i området.
Bra utbud av handel och service.	Brist på allmänna parkeringsytor. Parkeringsplatsen intill vårdcentralen används av de som pendlar ut från Ljungbyholm.
Ljungbyholm är rikt på socialt kapital! Här finns en kraftig bykänsla!!!	Det är brist på byggbara villatomter.
Bron över Ljungbyån är en stor tillgång.	Ljungbyholm är otillgängligt för personer med funktionshinder.
Södermöreskolan (åk 1-9) är en viktig grund för att man med barn vill flytta till Ljungbyholm.	Det finns inga offentliga toaletter. Vårdcentralen får ta emot toalettbesökare.
Föreningsverksamheten är en stor styrka! (exempelvis GOIF och hembygdsföreningen).	Ej tillräcklig belysning på offentliga platser och längs med trafikstråk.
Det fungerar bra att bli gammal i Ljungbyholm.	Trafikmiljön har dålig sikt.
Kyrkan fungerar som ett landmärke mitt i byn	Det saknas aktiviteter för unga i Ljungbyholm - särskilt för högstadieselever.
	För mycket nedskräpning på allmänna ytor.
	Det saknas verksamhetslokaler för ungdomar och äldre.
	Det saknas tvärförbindelse med kollektivtrafiken till Trekanten/Smedby.
	Avgångstiderna för kollektivtrafiken är rörig.



## ANALYS AV STARKA & SVAGA SIDOR, MÖJLIGHETER & HOT

Ljungbyholm har en tydlig historisk identitet. Historien skapar stark social sammanhållning och ger något gemensamt att verka kring. De befintliga landmärkena genom exempelvis Ljungby medeltida kyrka och sockenmagasinet är identitetsbärare av den gemensamma historien och underlättar den fysiska orienterbarheten. Landmärkena är därigenom till stor hjälp för nya boende och besökare på orten.

En fördel för Ljungbyholm är det etablerade handels- och servicecentrat samt det gynnsamma läget till centralorten Kalmar. Närheten till arbete, shopping, service och kommunikationer gör orten till en utpräglad boendeort - framförallt för barnfamiljer. Ljungbyholm har goda kollektivtrafikförbindelser med centrala Kalmar. En nackdel med kollektivtrafiken är att turlistan upplevs alltför rörig. Avgångstiderna är inte konsekvent återkommande timme för timme. Detta är en svaghet som riskerar att övergå i ett hot – att in- och utpendlare till Ljungbyholm väljer att ta bilen istället för bussen. På sikt kan det svikande kundunderlaget för bussen innebära att vissa turer läggs ner.

Det är god framkomlighet för biltrafiken i Ljungbyholm. Bebyggelsen är förhållandevis tät och ligger längs med de befintliga biltrafikerade vägarna. Det råder brist på pendlingsparkering i Ljungbyholm. Resultatet av detta är att många pendlare använder vårdcentralens parkeringsplatser, vilket ger parkeringssvårigheter för vårdcentralens besökare. Den stora kundparkeringen framför ICA-butiken uppfyller platsbehovet, men skapar inget trivsamt centrum för dem som önskar uppehålla sig i centrumområdet. Avsaknaden av trivsamma torg och platser för spontana möten och anordnade evenemang gagnar inte ortens folkliv och sociala sammanhållning.

Den goda framkomligheten för biltrafiken i Ljungbyholm skapar barriärer för gående och cyklister. Främst rör det sig om Mörevägen, som utgör en barriär för gång- och cykeltrafikanter från Kölbygårde. Även Trekantsvägen är en barriär i den östra delen av samhället. Här leds tung godstrafik till Trekanten. Brister i gång- och cykeltrafiknätet i kombination med otillräcklig belysning och skymd

sikt riskerar att påverka säkerhets- och trygghetsaspekten negativt för gående och cyklister i Ljungbyholm. På sikt kan detta övergå i ett ökat nyttjande av bilen för skjuts av barn till skola och fritidsaktiviteter.

Ett av de största hoten mot Ljungbyholms tillväxt är den rådande bristen på byggklara villatomter. Etableringstrycket är stort i Ljungbyholm, men det finns få möjligheter till en egen tomt i området. Risken är att nyinflyttare väljer tillgängliga tomter i andra lägen, vilket kan leda till att Ljungbyholm stagnerar i tillväxt.

En stor möjlighet för Ljungbyholm är att satsa ytterligare på de idag befintliga naturkvaliteterna. Ljungbyån är ett karaktäristiskt inslag i landskapet som idag inte tas tillvara. Genom att tillgängliggöra ån med ett gång- och cykelstråk och att utveckla verksamheter i anslutning till vattnet kan Ljungbyholms attraktivitet höjas. Ökade satsningar på Ljungbyån skulle kunna stärka Ljungbyholm såväl som boendeort som turistort i Södermøre.

### LJUNGBYHOLMS STYRKOR

- En väl förankrad historia.
- Flera tydliga fysiska landmärken.
- Ett etablerat handels- och servicecentrum.
- Kort avstånd till centralorten Kalmar.
- Goda kollektivtrafikförbindelser.
- God framkomlighet med bil.
- Bebyggelsen följer de befintliga trafiklederna.
- Tät och sammanhållen bebyggelse.
- Krankelösaholm och hälsokällan.
- Uppskattad F-9 skola.
- Gott föreningsliv.
- Stark ”vi-känsla” bland invånarna.
- En ort bra att åldras i.

### LJUNGBYHOLMS MÖJLIGHETER

- Ljungbyåns attraktivitet och tillgänglighet utökas.
- Utveckling av handels- och servicecentrumets utformning.
- Förstärkning av den lokala identiteten.
- Ökade satsningar på barn och äldre i Ljungbyholm.

### LJUNGBYHOLMS SVAGHETER

- Otillräcklig tillgänglighet och trafiksäkerhet för gående och cyklister på de större trafiklederna (Mörevägen, Harbyvägen och Trekantsvägen).
- Tung godstrafik längs med Trekantsvägen.
- Buller från Tunnbindarevägens industriområden
- Ej trivsamt centrum.
- Omfattande nedskräpning på offentliga platser.
- Avsaknad av offentliga toaletter.
- Ont om utblickar till det omgivande landskapet.
- Brist på barn- och ungdomsaktiviteter.

### LJUNGBYHOLMS HOT

- Rådande brist på byggklara villatomter - nyinflyttare väljer tillgängliga tomter i andra lägen, Ljungbyholm stagnerar i tillväxt.
- Rörig tidtabell för kollektivtrafiken - bilen ses som ett bättre transportalternativ.
- Ej tillfredställande belysning på allmänna platser - stark inverkan på säkerhets- och trygghetsaspekten.
- Avsaknad av offentliga mötesplatser - gagnar inte ortens folkliv och sociala sammanhållning.

## REKOMMENDATIONER FÖR LJUNGBYHOLM

### Bevara bykaraktären

Ljungbyholm är starkt präglad det omkringliggande odlingslandskapet. Ängsmarkerna, hagarna och åkerjordarna tillför orten omistliga värden - även i marknadsföringssammanhang. Det står allt annat än stiltje i Ljungbyholm. Den småskaliga bebyggelsekaraktären och det karaktärsgivande landskapet i kombination med närheten till centrala Kalmar gör Ljungbyholm till en attraktiv boendeort. Starka kopplingar med det omkringliggande landskapet ska prioriteras. Även Ljungbyholms unika historia ska göra avtryck i den fysiska strukturen. Genom att lyfta fram Ljungby kyrka, sockenmagasinet och det ursprungliga järnvägsspåret med intilliggande stationsbyggnad och vändplatta, kan de gamla värdena sammanfogas med det nya och forma en fungerande helhet.

### Utveckla centrumområdet

Idag vänder Ljungbyholms centrum de bakomliggande bostadsområdena ryggen. Hela torgytan upptas av asfalterade parkeringsplatser. Torget klyvs även i två delar genom den tegelbyggnad där det gamla mejeriet låg. Genom att skapa ett trivsamt torg fritt från trafik och bilparkering i vissa delar och som har klara kopplingar för gång- och cykeltrafik från de bakomliggande bostadsområdena, kan man skapa en offentlig plats för planerade och spontana möten.

### Tillgängliggör Ljungbyån

Ljungbyån bör förstärkas och göras till ett dominerande inslag i Ljungbyholms fysiska struktur. Vatten har en stark attraktionskraft som kan locka till sig nya verksamheter till orten. Det är därför viktigt att göra vattnet tillgängligt med promenadstråk och vistelseytor. Det finns stora naturvärden i Krankelösaholm, norr om Ljungbyholms tätort. En gång- och cykelväg längs med denna sträckning behövs för att tydliggöra kopplingen till denna natursköna plats.

### Ny bebyggelse längs trafiklederna

Ny bostadsbebyggelse är ett måste för att Ljungbyholm ska kunna vidareutvecklas. Det finns idag ett stort behov av bostäder i blandade upplåtelseformer. Dels är det barnfamiljer som vill ha ett hus på landet, dels äldre personer som vill bo kvar i Ljungbyholm när de sålt sin villa. Ett blandning av flerbostadshus och friliggande villor, såväl som i äganderätt, bostadsrätt som i hyresrättsform bör därför finnas i Ljungbyholm. Ny bebyggelse kan med fördel förtäta befintliga bostadsområden eller placeras utmed kommunikationsstråken. Sedan E22:an flyttats söder om samhället har nybyggnadsförbudet enligt väglagen ändrats från 30 m till 10 meter på vardera sidan om Mörevägen. Detta skapar möjligheter att bygga bostäder som präglas av god tillgänglighet. Ny bebyggelse intill vägen hjälper till att rama in gaturummet och accentuerar Ljungbyholms entré. Söder om Kölbygårde finns goda möjligheter att bygga vidare på den trafikstruktur som finns. Genom att låta förlänga Rosgatan, Vetevägen och Rågvägen österut och ansluta dessa till Kölbygårdegatan skulle ny mark för tomtbildning kunna frigöras. Eftersom kommunen inte står som ägare till marken i dessa områden, krävs det förhandling och dialog med respektive markägare innan något planeringsarbete kan bli aktuellt.

### Skapa säkra övergångar

Ett önskemål från ortsbefolkningen är att skapa fungerande övergångar för gång- och cykeltrafik. Framförallt gäller detta mellan bostäderna i Kölbygårde och centrumområdet norr om Mörevägen. Det finns ett fungerande gång- och cykelstråk norr om vägen genom den gamla banvallens sträckning. Här behövs en ny koppling från Rosgatan, Rågvägen och Vetevägen.



Ljungby kyrka



Östra infarten till Ljungbyholm



Krankelösaholm

## REFERENSER

### Tryckta

GIS-underlag, Kalmar kommun

Bostadsförsörjningsprogram 2004-2007, Kalmar kommun

Kulturmiljöprogram för Kalmar kommun

Ljungbyholm - ett samhälle i förändring, examensarbete av Eva-Maj Thörn,  
Blekinge Tekniska Högskola

Lär känna din ort, Boverket 2006

Småorterna kring Kalmar

Stadens karaktär, TRAST del. 1

Tillgänglighet för barn och ungdomar i Ljungbyholm, Vägverket 2004

Ung i Södermøre, Kalmar kommun 2005

Upplev Södermøre, 2007

Välfärdsbokslutet för Kalmar kommun 2005

Översiktsplan 1990, Kalmar kommun

Översiktsplan 1999, Kalmar kommun

### Elektroniska

[www.hembygd.se](http://www.hembygd.se)





**Kalmar kommun**

[WWW.KALMAR.SE](http://WWW.KALMAR.SE)

---